

Cumegn da Surses

**Lescha davart la
protecziun dalla populaziun
(LPP)**

Cuntign

I.	Determinaziuns generalas	3	
	Art. 1	Scopo	3
	Art. 2	Noziuns	3
	Art. 3	Execuziun	4
	Art. 4	Prancepi	4
	Art. 5	Incumbensa	4
	Art. 6	Atgna responsabladad	4
	Art. 7	Dretg subsidiar	4
II.	Stab directiv communal SDC	5	
	Art. 8	Organs	5
	Art. 9	Stab directiv communal	5
	Art. 10	Incumbensas	5
	Art. 11	Schef	6
	Art. 12	Schef digl stab	6
	Art. 13	Commembers digl	6
	Art. 14	Indemnisaziun e sieranzas	6
III.	Prevenziun per situaziuns spezialas ed extraordinarias	7	
	Art. 15	Incumbensas e cumpetenzas, situaziun speziala	7
	Art. 16	Dominar situaziuns spezialas ed extraordinarias	7
	Art. 17	Cumischungs spezialas	8
IV.	Maseiras digl stab directiv communal e costs tgi sa resultan	8	
	Art. 18	Maseiras	8
	Art. 19	Finanziaziun	8
	Art. 20	Cumpetenza d'expensas	8
V.	Determinaziuns penalas e finalas	9	
	Art. 21	Determinaziuns penalas	9
	Art. 22	Annullaziun digl dretg existent	9
	Art. 23	Antrada an vigour	9

Relaschea alla basa dalla lescha davart la protecziun dalla populaziun digl cantun Grischun (LPPC) digls 17 da zarcladour 2015.

I. Determinaziuns generalas

Scopo

Art. 1

¹ La protecziun dalla populaziun ò igl intent da proteger la populaziun e la sia basa da veiver an situaziuns spezialas ed extraordinarias, e chegl cun:

- a) planisar, preparar scu er realisar maseiras da protecziun e d'ageid;
- b) garanteir l'abilitad directiva civila;
- c) proteger, salvar ed assister an cass d'evenimaints.

² La protecziun dalla populaziun geida a limitar donns an cass d'evenimaints ed a dominar donns siva d'en evenimaint. La lescha cumpeglia la planisaziun, preparaziun e la realisaziun da maseiras per proteger e gidar alla populaziun an cass da fenomens dalla nateira scu lavegnas, boas, inundaziuns, incendis da gôts etc. ed otras situaziuns spezialas ed extraordinarias.

Noziuns

Art. 2

¹ I vignan duvradas las noziuns suandontas:

Situaziun normala: ainten la situaziun normala tanschan igls andamaints ed igls meds d'ageid ordinaris per dominar las incumbensas digls cumegn.

Situaziun speziala: ainten la situaziun speziala pon singulas incumbensas digls cumegn u digl cantun betg ple neir adampleidas cugls meds d'ageid dalla situaziun normala.

Situaziun extraordinaria: ena situaziun è extraordinaria, sch'igls meds d'ageid dalla situaziun normala u speziala tanschan betg an numerous sectours per adampleir las incumbensas digls cumegn e digl cantun u schi en grond domber da persungas è pertutgia digl cass da donn.

Evacuaziun: perla dislocaziun organisada da gliout or d'en territori pertutgia ainten en territori betg u manc pertutgia siva d'en cass da donn, tgi magna per regla ad ena midada digl li per pi lung taimp.

Evacuaziun preventiva: persungas vignan intimidadas da bandunar temporarmaintg igl territori da prieveil, avant tgi capeta en evenimaint da donn potenzial. Per regla magna l'evacuaziun preventiva betg ad ena midada da domicil pi lunga. Tot tenor igl svilup dalla situaziun pò sa resultar or d'en'evacuaziun preventiva en'evacuaziun.

Evacuaziun urgenta: persungas vignan dislocadas immediatamaintg d'en territori periclito acutamaintg. Chegl pò succeder cun alamar la populaziun a bucca e/u cun ageid dalla sirena. Er per en'evacuaziun urgenta è ena planisaziun necessaria, chella includa per regla pero betg en alloschamaint adequat. Sch'igl prieveil cozza pi dei, pò l'evacuaziun urgenta sa midar an en'evacuaziun.

² Denominaziun da persungas, funcziuns e professiuns ainten chella lescha sa refereschan a tottas dus schlattagnas, schinavant tgi sa resulta navot cuntrari or digl scopo dalla lescha.

³ Schinavant tgi noziuns ainten chella lescha èn ansomma betg definadas u betg an furma divergenta, valan las definiziuns digl dretg surordino.

Art. 3

Execuziun

La suprastanza communal porta la responsabladad politica per la protecziun dalla populaziun segl territori digl cumegn. La suprastanza communal exequescha chella lescha e pò relascher las disposiziuns executivas basignevlas persiva.

Art. 4

Prancepi

¹ L'organisaziun da catastrofa respectivamaintg l'organisaziun da crisa cumpeggia tot igls agens meds e meds attribuias per dominar la situaziun extraordinaria. Ella sa basa sen las structuradas existentas digl cumegn ed adamplescha las sias incumbensas cun angaschamaint coordino e conform agl taimp.

² La suprastanza communal definescha la structura e l'organisaziun dall'organisaziun da catastrofa respectivamaintg da crisa e furma per chel intent en stab directiv communal, schinavant tgi gl'è prescretg navot oter ainten chella lescha u ainten en dretg surordino. La suprastanza communal elaborescha en organigram e formulescha en carnet da dueirs per igls commembers.

³ Tot las activitads digl stab directiv communal e dallas organisaziuns communalas cun pensums spezialas (pumpiers, cumischung da lavegnas etc.) vignan chintadas tar l'organisaziun da crisa respectivamaintg da catastrofa digl cumegn.

Art. 5

Incumbensa

Per dominar situaziuns spezialas ed extraordinarias ò igl stab directiv communal igl dueir da

- orientar la populaziun e piglier maseiras da prevenziun,
- schurmager la populaziun, valours materialas ed igl ambiaint,
- minimar donns,
- restabileir schi spert scu pussebel la situaziun normala.

Art. 6

Atgna responsabladad

Igl fatg tgi igl stab directiv communal e las organisaziuns tgi èn neidas incaricadas da tal preparan, ordineschan e realiseschan maseiras da protecziun, na liberescha betg la populaziun dall'atgna responsabladad.

Art. 7

Dretg subsidiar

Schinavant tgi la lescha cuntigna nigra regulaziun, sa drezzan las cumpetenzas ed incumbensas

- a) an cass da situaziuns spezialas ed extraordinarias alla lescha cantunala davart la protecziun dalla populaziun (LPPC);
- b) cass cuntrari alla legislaziun vertenta per la situaziun normala.

II. Stab directiv communal SDC

Organs	<p>Art. 8</p> <p>L'organisaziun directiva communal sa cumpona digls organs suandonts:</p> <ul style="list-style-type: none">a) suprastanza communal;b) stab directiv communal (SDC);c) schef digl stab directiv communal;d) schef digl stab digl stab directiv communal;e) commembers digl stab directiv communal.
Stab directiv communal	<p>Art. 9</p> <p>¹ Igl stab directiv communal sa cumpona da represchentants dalla suprastanza communal, digls pumpiers, dalla protecziun civila, digl spital, digls sarvetschs technics scu er d'ulteriours collaboratours dall'administraziun communal.</p> <p>² Igl mastral è ex officio igl schef digl stab directiv communal. La suprastanza communal definescha igl schef digl stab digl stab directiv communal. La dirada d'uffezi digl schef e digl schef digl stab digl stab directiv communal sa drezza tenor la perioda d'uffezi respectiva. An cass urgents u schi la suprastanza communal è betg abla d'ager schea la cumpetenza da decider - an chella successiun - tigl mastral, tigl sies suppleant respectivamaintg tigls commembers dalla suprastanza communal tg'èn disponibels.</p>
Incumbensas	<p>Art. 10</p> <p>¹ Igl stab directiv communal infurmescha e cunsegla la suprastanza communal resp. igl purtader da decisiuns respectiv, propona maseiras e procura tgi lour decisiuns vignan exequeidas. Igl stab directiv communal è responsabel per realisar tot las incumbensas digl art. 5, an spezial:</p> <ul style="list-style-type: none">a) giuditgier la situaziun da prieveil;b) planisar prevenziuns e concepts d'urgenza;c) sierar la prontadad all'acziun e l'ordinaziun digls meds. Lotiers totga er da controllar cuntinuadamaintg igl sistem d'alarm (tgapetel 3, part 5 dall'ordinaziun federala davart la protecziun dalla populaziun OrPP);d) alarmer ed infurmar la populaziun;e) ordinar ed exequeir las directivas da cumportamaint;f) ordinar ed exequeir las maseiras urgentas basignevas;g) ordinar ed exequeir las maseiras per la protecziun da gliout ed animals;h) ordinar ed exequeir igl provedimaint dalla populaziun;i) ordinar ed exequeir las maseiras per la protecziun digl ambiaint e da valours materialas scu er lour reparaziun;j) ordinar ed exequeir requisiziuns;k) an situaziuns extraordinarias: metter a disposiziun gratuitamaintg localitads, bietgs e bagns immobigliars an favour digl cantun per igls meds utilisos e per forzas auxiliaras;l) ordinar ed exequeir maseiras per restabileir la situaziun normala;m) coordinar igl adiever digls meds scu er igl rinforzamaint e la midada dallas furmaziuns d'acziun;

- n) dumandar sustign d'ageid da terzs tar la protecziun civila, l'armada, la pulizeia, cumegn vaschigns ed igl cantun;
- o) far propostas alla regenza da relascher disposiziuns agl senn dalla lescha cantunala davart la protecziun dalla populaziun LPPC¹;
- p) consultar persungas digl rom per cunsegliaziun.

² Igl stab directiv communal è cumpetent da relascher decrets penals anvers associaziuns, instituziuns ed ulteriouras terzas persungas allas qualas igl cumegn ò delego l'execuziun d'incumbensas communalas.

³ Igl commembers digl stab directiv communal on da visitar la furmaziun da basa dad en de e da frequentar mintga tschintg onns ena furmaziun supplementara (art. 13 ordinaziun tar LPPC).

Art. 11

Schef

Igl schef digl stab directiv, scu er igl substitut, ò la survegilanza generala ed uscheia er la responsabladad da manar l'organisaziun d'urgenza digl cumegn e decretescha ordinaziuns, directives e decisiuns:

- a) giuditgescha igl svilup dalla situaziun
- b) è responsabel d'alarmar e convocar igl stab directiv communal
- c) procura aint igl rom digl management da risc per las maseiras da prevenziun, protecziun e siertad, risguardond tot las cartas ed analisis da prieveil
- d) alarמשcha ed infurmescha la populaziun. Infurmescha autoritads, uffezis e las medias.
- e) fò propostas alla suprastanza communal per decisiuns tgi surpassan las sias cumpetenzas
- f) ordinescha tot las maseiras tecnicas ed organisatoricas basignevas per realisar decisiuns.

Art. 12

Schef digl stab

Igl schef digl stab magna, coordinescha e survegilescha igls process dalla lavour digl stab ed

- a) elaborescha ed actualisescha en concept d'alarmar per igl sies stab
- b) elaborescha cun igl stab la planisaziun d'urgenza basignevla
- c) elaborescha ena planisaziun digl onn scu er en budget
- d) examinescha mintg'onn igl sies stab antras exerchezis d'acziun. È responsabel per la furmaziun digl stab directiv communal.

Art. 13

Commembers

Commembers digl stab directiv communal:

- a) liquideschan lour incumbensas surdadas tenor igls carnets da dueirs
- b) decidan aint igl rom da lour cumpetenzas risguardond l'organisaziun digl stab
- c) pon proponer agl schef digl stab directiv communal igl alarm e la convocaziun digl stab directiv communal.

Art. 14

Indemnisaziun e sieranzas

¹ La responsabladad digls organs numnos ainten chella lescha respectivamaintg las persungas correspondentas sa drezza tenor la lescha davart la responsabladad digl stadi (LRS).

¹ p. ex. directives tenor art. 14 LPPC anvers gestiunaris d'implants per igl provedimaint cun energiea e cun ava

² Igls commembers digl stab directiv communal, cun excepziun digls ampluias communalas, vignan indemnisos tenor la lescha d'indemnisaziun digl cumegn da Surses e las determinaziuns relaschedas alla basa da chella.

³ Tot igls commembers digl stab directiv communal èn tenor l'ordinaziun communal digl persunal art. 54 sieros antras l'assicuranza da responsabladad digl cumegn, chegl cumplettamaintg cunter tot las pretensiuns an connex cun donns da material e persungas.

⁴ Per commembers d'autoritads vala ena sieranza collectiva cunter accidents, la quala sierescha la diaria, igl capital da paer an cass d'invaliditad scu er an cass da mort.

III. Prevenziun per situaziuns spezialas ed extraordinarias

Art. 15

Incumbensas e cumpetenzas

¹ Igl cumegn è responsabel per la prevenziun da situaziuns spezialas ed extraordinarias segl sies territori communal.

² El ò an spezial las suandontas incumbensas e cumpetenzas:

- a) analizar igls prieveles tgi pon capitar sen igl territori communal u tgi pon aveir consequenzas per igl territori communal;
- b) realisar respectivamaintg promover igl basigns d'ager, tgi vign eruia sen basa dall'analisa digls prieveles, an collaboraziun cun igls cumegnns vaschigns ed igls gestiunaris dallas funtangas digls prieveles;
- c) garanteir igls funcziunamaint digl domber digls apparats da comunicaziun tg'igl cantun prescreiva scu er la cumpetenzas digls funcziunaris communalas da far diever da chels;
- d) alarmar la populaziun e relascher instrucziuns da cumportamaint.

³ Igl cantun vign infurmo davart l'analisa da prieveles. Chella vign adattada periodicamaintg allas relaziuns actualas.

Art. 16

Dominar situaziuns spezialas ed extraordinarias

An situaziuns spezialas ed extraordinarias ò la suprastanza communal cunzont las suandontas incumbensas e cumpetenzas:

- a) convocar immediatamaintg igl stab directiv communal;
- b) giuditgier la situaziun;
- c) ordinar e realisar maseiras adequatas alla situaziun per proteger, per salvar e per tgirar la populaziun;
- d) stabileir e sierar las colliaziuns da comunicaziun cun igls partenaris dalla protecziun dalla populaziun e cun igl stab directiv cantunal, lotiers totgan gestiunaris d'implants per igl provedimaint cun energiea e cun ava scu er gestiunaris d'indrezs telematics;
- e) organisar igl provedimaint dalla populaziun cun victualias da basa, cun ava e cun energiea;
- f) organisar maseiras per restabileir la situaziun normala;
- g) cooperaziuns adattadas alla situaziun e coordinaziun cun igls cumegnns vaschigns e cun igl cantun.

Cumischungs spezialas **Art. 17**
Per relaziuns spezialas pò igl stab directiv communal installar ena cumischung speziala tgi sa cumpona da persungas digl rom e dar a chella cumpetenzas da decider.

IV. Maseiras digl stab directiv communal e costs tgi resultan

Maseiras **Art. 18**
¹ Igl stab directiv communal peglia an atgna responsablidad las decisiuns per maseiras tgi sa resultan digl artetgel 10. Detagls vignan reglos ainten carnets da dueirs.

² Las ordinaziuns digl stab directiv communal èn liontas per mintgign ed on da neir observadas. Chegl vala cunzont per bloccadas da veias e sendas, tar cumonds da star an tgesa tar prieveles da lavegnas scu er tar evacuaziuns. Igl stab directiv communal pò piglier an ageid la pussanza dalla pulizeia per far valeir las maseiras.

³ An situaziuns extraordinarias pon menaschis ed organisaziuns neir obliias da metter a disposiziun collaboratours cun cunaschientschas tenor alinea 1.

Finanziaziun **Art. 19**
¹ Igls costs per las maseiras tenor art. 10 von per regla a chint digl cumegn. Igl cumegn pò pero adossar igls costs a privats schi las maseiras èn an lour interess.

² Igls costs tgi èn colliias cun las evacuaziuns von adegna a chint dallas persungas evacuadas. Schinavant tg'igl cumegn ò presto prepaiaimaints pò el pretender digls evacuos tgi chels vignan restituias.

³ Schi dat nign consens davart la dumonda tgi tgi ò da surpiglier igls costs, decida la suprastanza communal an tgossa e relascha ena disposiziun contestabla.

Cumpetenzas d'expensas **Art. 20**
¹ Igls commembers digl stab directiv communal disponan da prancepi d'ena cumpetenzas da finanzas tgi è basignevla per liquidar independentamaintg lour incumbensas.

² Per expensas resp. investiziuns planisablas dastga igl stab directiv communal disponer angal digls imports previas aint igl preventiv. Tenor pusseblidad on las posiziuns pertutgeidas da neir concretisadas aint igl rom digl preventiv.

³ L'indemnisaziun per requisiziuns scu er per possessours da stabilimaints da provedimaint succeda tenor la lescha cantunala davart la protecziun dalla populaziun LPPC e la legislaziun d'execuziun respectiva.

V. Determinaziuns penalas e finalas

- Art. 21**
Determinaziuns penalas Tgi tgi cunterfò allas ordinaziuns digl stab directiv communal u da cumischungs ed organisaziuns incaricadas da tal cun incumbensas spezialas, vign punia cun ena multa d'anfignen 5'000 francs, an cass da recidiva anfignen 10'000 francs.
- Art. 22**
Annullaziun digl dretg d'anfignen adacò Cun l'antrada an vigour da chella lescha vignan dissolveidas tot las leschas davart l'organisaziun da catastrofa digls anterius cumegns da Bivio, Cunter, Marmorera, Mulegns, Riom-Parsonz, Salouf, Savognin, Sur e Tinizong-Rona scu er tottas determinaziuns tgi stattan an cuntradicziun cun chella lescha.
- Art. 23**
Vigour La lescha aintra an vigour per data dall'approvaziun antras la radunanza communal.

Approvo dalla radunanza communal igls 25 d'otgover 2021.

Per la suprastanza communal

Igl mastral:

.....
Leo Thomann

Igl scrivant da cumegn:

.....
Beat Jenal